

Matias Marttinen kok

Kirjallinen kysymys infrapoikkeuksen käyttönotosta korkovähennysrajoituksessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunta käsitteli syksyllä 2018 hallituksen esityksen korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muuttamisesta (HE 150/2018 vp), jolla toimeenpantiin ns. ATAD-direktiivi sisämarkkinoiden toimintaan suoraan vaikuttavien veron kiertämisen käytäntöjen torjuntaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta.

Esityksessä muutettiin elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia siten, että korkovähennysoikeuden rajoitus laajeni koskemaan konserniyhteysosapuolten välisten korkomenojen vähennysoikeuden lisäksi myös muille kuin konserniyhteysosapuolille suoritettuja korkomenoja. Netto-korkomenojen ylittäessä 500 000 euroa ne voidaan vähentää siltä osin, kun ne ovat enintään 25 prosenttia oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Muille kuin etuyhteysosapuolille maksettua korkomenoja voi vähentää kuitenkin enintään kolme miljoonaa euroa verovuoden aikana.

Direktiivin pakollisten minimisäännösten lisäksi esitykseen on sisällynyt useita vapaaehtoisia poikkeuksia, joiden käyttönotosta jäsenvaltiot ovat voineet päättää direktiivin implementoinnin yhteydessä. Yhtenä vapaaehtoisena poikkeuksena direktiiviin sisältyy mahdollisuus rajata julkiset infrastruktuurihankkeet lain soveltamisen ulkopuolelle. Julkiset infrastruktuurihankkeet on määritelty direktiivissä hankkeilla, joilla "tuetaan, kehitetään, käytetään tai ylläpidetään laajamittaista omaisuutta, jonka jäsenvaltio katsoo olevan yleisen edun mukainen". Hallituksen esityksessä todetaan lisäksi, ettei "direktiivi sisällä edellä kuvattua tarkempaa määritelmää infrastruktuurihankkeelle tai esimerkkejä määritelmän mukaisista hankkeista. Julkisen infrastruktuurihankkeen määritelmän sisältö on tällöin harkittava tapauskohtaisesti ja kunkin valtion infrajärjestelmien viitekehyksessä."

Direktiivin soveltamisalan laajentuminen koskemaan kaikkien korkomenojen vähennysoikeutta vaikuttaa erityisesti pääomavaltaisen elinkeinotoiminnan investointien rahoituskustannuksiin ja siten lukuisten toimialojen toimintaedellytyksiin. Lainsäädäntö vaikuttaa suoraan erityisesti energia-alaan, joka on hyvin pääomaintensiivinen toimiala. Energia-alalla on käynnissä useita mittavia investointihankkeita, joiden toteutukseen uudella korkosääntelyllä on suora vaikutuksensa. Hallituksen esityksen valmistelun ja esityksen eduskuntakäsittelyn aikana energia-ala ja suomalaiset ydinvoimayhtiöt ovat tuoneet esille huolensa uuden sääntelyn vaikutuksista investointien toteutukseen ja esittäneet infrapoikkeuksen käyttönottoa, joka rajaisi Mankala-periaatteella toimivan ydinvoimatuotannon korkovähennysrajoituksen soveltamisen ulkopuolelle.

Kirjallinen kysymys KK 994/2020 vp

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksen käsittelyn yhteydessä valtiovarainvaliokunnan mietintöön (VaVM 21/2018 vp) sisältyvän lausuman: "Eduskunta edellyttää, että hallitus jatkaa välittömästi komission kanssa selvitystä ns. Mankala-yhtiöiden toteuttamien, ydinvoiman rakentamista ja käyttämistä koskevien voimalaitoshankkeiden rajaamiseksi korkovähennysrajoitusten ulkopuolelle direktiivissä tarkoitettuna pitkän aikavälin julkisena infrastruktuurihankkeena."

Myös pääministeri Marinin hallitusohjelmassa on selkeä kirjaus asiasta, jonka mukaan "selvitetään mahdollisuudet siirtää Mankala-yhtiöt ja julkisomisteiset infra-hankeyhtiöt korkovähennysrajoituksen ulkopuolelle".

Valtiovarainministeriö on kertonut käyneensä keskusteluja Euroopan komission kanssa mahdollisuudesta sisällyttää infrapoikkeus kansalliseen lainsäädäntöön, jota sovellettaisiin Mankala-periaatetta noudattaviin yhtiöihin. Ministeriö ei ole sen sijaan kertonut asian jatkovalmistelusta, vaikka korkovähennysoikeuden rajoitukset ovat olleet voimassa jo kaksi vuotta.

Ydinvoimatuotannolla on erittäin merkittävä asema suomalaisessa energiantuotannossa, minkä lisäksi tuotanto on merkittävä työllistäjä esimerkiksi Rauman seudulla Satakunnassa. Korkovähennysoikeuden rajoituksen vaikutukset iskevät yhä vahvemmin erityisesti suuriin ydinvoimainvestointihankkeisiin ja siten heikentävät alan investointinäköymää Suomessa. Kansallisen ratkaisun valmisteluun, joka turvaa ydinvoimatuotannon toimintaedellytykset Suomessa, on siten vahvat perusteet.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Milloin valtioneuvosto tuo eduskunnan käsiteltäväksi hallituksen esityksen Mankala-periaatteella toimivan ydinvoimatuotannon rajaamisesta korkovähennysoikeuden rajaamista koskevan lainsäädännön ulkopuolelle?

Helsingissä 11.1.2021

Matias Marttinen kok